מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבחין בין דובר בשיר למספר בסיפור
- לזהות סוגי מספרים: גוף ראשון, גוף שלישי, מספר יודע־כל
- להבין איך נקודת מבט משפיעה על הסיפור

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – דמות שהמשורר יצר כדי למסור רגשות ומחשבות
2. ג – אני
3. ג – מחשבות של כל הדמויות, עבר ועתיד
4. ב – על איך אנחנו רואים ומרגישים כלפי האירועים
5. ב – מחוץ לעלילה, מספר עליה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הדובר הוא דמות שהמשורר יצר, לא בהכרח המשורר עצמו
2. נכון – הוא יודע הכול - עבר, הווה ועתיד
3. לא נכון – כל דמות רואה את האירועים אחרת, לפי האופי והמצב שלה
4. לא נכון – מספר בגוף ראשון הוא דמות בסיפור ויודע רק מה שהוא עצמו חווה או שומע
5. נכון – הבחירה מאיזה זווית מספרים את הסיפור משפיעה על הרגש שהקורא חווה

חלק ג' – השלמת מילים

1. דובר
2. יודע־כל
3. ראשון
4. נקודת
5. שלישי

חלק ד' – התאמה

- 1 – ד (דוברת בשיר)
- 2 – ג (מספר בגוף שלישי)
- 3 – ב (מספר יודע־כל)
- 4 – א (נקודת מבט של חתול)

חלק ה' – זיהוי בטקסטים

1. מסופר בגוף ראשון - הדמות עצמה מספרת על עצמה ומרגישה פחד
2. כי הקורא יודע משהו שהדמויות בסיפור לא יודעות, וזה יוצר ציפייה או דאגה

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. הקטע צריך להיות כתוב מזווית ייחודית, לא אנושית, ולהראות הבנה שנקודת המבט משנה את התיאור
2. התשובה צריכה לכלול ציטוט או תיאור קצר מהסיפור וזיהוי נכון של סוג המספר עם הסבר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דובר-בשיר, מספר-בסיפור, שניהם לא בהכרח היוצר
- דוגמה שמראה ידיעה של מחשבות כמה דמויות או ידיעת עתיד
- הבנה שזווית הראייה משנה איך אנחנו תופסים את הדמויות והאירועים

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא קטעי קריאה קצרים נוספים ולתרגל זיהוי סוג המספר בעל פה
- כדאי לעודד תלמידים לנסות לכתוב באותו אירוע משתי נקודות מבט שונות כדי להבין את ההבדל
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד בחלקים א-ג בלבד ולדלג על המשימות המסומנות כקשות

דף תרגול: מי מדבר? מי מספר?

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיר מישהו מדבר - קוראים לו דובר. בסיפור מישהו מספר - קוראים לו מספר. הם לא תמיד אותו דבר כמו הכותב. נלמד לזהות את זה.

📖 מילון קטן:

דובר/דוברת	מי שמדבר בשיר, לא בהכרח המשורר
מספר/מספרת	מי שמספר את הסיפור
גוף ראשון	מספר שהוא דמות בסיפור, מדבר ב-אני
גוף שלישי	מספר מחוץ לעלילה, מדבר ב-הוא או היא
מספר יודע כל	מספר שיודע הכול - מחשבות, רגשות, עבר ועתיד
נקודת מבט	דרך העיניים של מי רואים את הסיפור

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי מדבר בשיר?

א) המשורר עצמו תמיד ב) דמות שהמשורר יצר כדי למסור רגשות ומחשבות ג) הקורא של השיר

ד) העורך של השיר

2. איזו מילה מראה מספר בגוף ראשון?

א) הוא ב) היא ג) אני ד) הם

3. כמה דברים יודע מספר יודע־כל?

א) רק מה שדמות אחת חושבת ב) רק מה שקרה בעבר ג) מחשבות של כל הדמויות, עבר ועתיד

ד) רק מה שהוא רואה מבחוץ

4. על מה משפיעה נקודת המבט?

א) רק על אורך הסיפור ב) על איך אנחנו רואים ומרגישים כלפי האירועים ג) רק על מספר העמודים

ד) על גודל האותיות

5. איפה נמצא מספר בגוף שלישי?

א) בתוך העלילה כדמות ראשית ב) מחוץ לעלילה, מספר עליה

ג) תמיד בתוך ראש של דמות אחת בלבד ד) הוא תמיד הגיבור

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הדובר בשיר הוא תמיד המשורר באופן אישי	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	מספר יודע־כל יכול לדעת מה יקרה בעתיד	☐	☐
3	נקודת מבט של חתול תהיה זהה לנקודת מבט של אדם	☐	☐
4	מספר בגוף ראשון תמיד יודע הכול על כל הדמויות	☐	☐
5	נקודת מבט יכולה ליצור הומור או עצב ביצירה	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הקול שמדבר בשיר נקרא _____

2. מספר שיודע הכול נקרא מספר _____

3. מספר שמדבר בגוף _____ הוא דמות בתוך הסיפור

4. דרך העיניים של מי רואים את האירועים נקראת _____ מבט

5. מספר שנמצא מחוץ לעלילה מדבר בגוף _____

4 חלק ד׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אני עומדת ליד החלון ומחכה לגשם	___	**א.** נקודת מבט של חתול
2. נועם סגר את הדלת בשקט	___	**ב.** מספר יודע־כל
3. מאיה חשבה שהיא לעולם לא תספר לו, ואיש לא ידע מה יקרה מחר	___	**ג.** מספר בגוף שלישי
4. שוב הזיזו לי את הכרית	___	**ד.** דוברת בשיר

5 חלק ה׳ – זיהוי בטקסטים

ענו בקצרה.

1. קראו את המשפט: 'הלכתי לבד ברחוב החשוך ופחדתי מכל צל'. באיזה גוף מסופר, ומי הדובר או המספר?

2. הסבירו בעזרת דוגמה משלכם למה מספר יודע־כל יכול ליצור מתח אצל הקוראים

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו קטע קצר (3-4 משפטים) המתאר אירוע יומיומי (כמו ארוחת בוקר או דרך לבית הספר) מנקודת המבט של חיה או חפץ

2. בחרו קטע מסיפור שקראתם לאחרונה וזהו: האם המספר הוא בגוף ראשון או שלישי? האם הוא יודע־כל? נמקו

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דובר למספר?

תנו דוגמה למספר יודע־כל

איך נקודת מבט משפיעה על הסיפור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀